

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10CoCsp/12/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123345932
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:6123345932.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Mareka Košča a JUDr. Evy Šofrankovej, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, XXX XX D., právne zastúpený: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 3008,46 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 29Csp/128/2023-181 zo dňa 29.01.2024 takto jednohlasne

rozhodol:

R u š í rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti výroku I., ktorým žalobe čiastočne vyhovel a výroku III. o náhrade trov konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Návrh občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov na pribratie do konania ako osobitný subjekt na strane žalovaného z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1 029,21 EUR s 8,75 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 316,68 EUR od 19.05.2023 do zaplatenia, zo sumy 79,17 EUR od 21.05.2023 do zaplatenia, zo sumy 79,17 EUR od 21.06.2023 do zaplatenia, zo sumy 79,17 EUR od 21.07.2023 do zaplatenia, zo sumy 79,17 EUR od 21.08.2023 do zaplatenia, zo sumy 79,17 EUR od 21.09.2023 do zaplatenia, zo sumy 79,17 EUR od 21.10.2023 do zaplatenia, zo sumy 79,17 EUR od 21.11.2023 do zaplatenia, zo sumy 79,17 EUR od 21.12.2023 do zaplatenia a zo sumy 79,17 EUR od 21.01.2024 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla. Priznáva žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 32 %, o výške ktorých bude rozhodnuté v lehote do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca žalobou pôvodne doručенou v upomínacom konaní dňa 21.06.2023 pod sp. zn. 7Up/1116/2023 sa domáhal voči žalovanému zaplatenia nesplatennej časti spotrebiteľského úveru vo výške 3 008,46 EUR s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 19.05.2023 do zaplatenia.

3. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 07.03.2018 uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 8 000 EUR. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaný zaviazal splácať anuitnými splátkami splatnými vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca s dátumom konečnej splatnosti úveru 20.02.2026. Žalobca ako banka si s odbornou starostlivosťou preveril žalovaného pred poskytnutím úveru s ohľadom jeho schopností splácania úveru, pričom pri posudzovaní bonity zoberal do úvahy údaje zo spoločného registra bankových informácií a to prevereníím záväzkov žiadateľa a ich splácania.

4. Okresný súd v Banskej Bystrici dňa 28.09.2023 vo veci vydal platobný rozkaz, ktorým žalobe v plnom rozsahu vyhovel a proti ktorému v zákonom stanovenej lehote podal žalovaný odpor s odôvodnením, že vznáša voči uplatnenému nároku námietku res iudicata, nakoľko o danom žalobnom návrhu už bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 08.06.2020 pod sp. zn. 20Csp/222/2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 29.04.2021 pod sp. zn. 7CoCsp/43/2020. V danom prípade podľa názoru žalovaného treba splátky zročné po vyhlásení rozsudku posudzovať v zmysle zásad o vydaní bezdôvodného obohatenia. Zároveň podľa názoru žalovaného žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, o čom predložil dôkazy v súdnom konaní, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 20Csp/222/2019, pričom toto vyhlásenie mimoriadnej splatnosti vyhlásil za neplatný právny úkon, preto žalobca nebol oprávnený opätovne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru.

5. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ustanovenia § 7 ods. 1, 19, 20, 21 a 26, § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 07.03.2018, ako aj ustanovenia § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka s tým, že vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že strany sporu dňa 07.03.2018 uzatvorili v zmysle ust. § 1 a nasl. zákona č. 129/2010 Z.z. zmluvu o spotrebiteľskom úvere v predmete poskytnutia bezúčelového úveru vo výške 8 000 EUR s uvedením poplatku za poskytnutie úveru 400 EUR, výšky splátky, počtu splátok, termínov splatnosti splátok, termínu konečnej splatnosti úveru, výšky úrokovej sadzby RPMN ako aj priemerné hodnoty RPMN, ako aj celkovej čiastky úveru.

6. Z rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 08.06.2020 sa pod sp. zn. 20 Csp/222/2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.04.2021 pod sp. zn. 7CoCsp/43/2020 nesporne vyplýva, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov pre absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. c) g) a k) zákona č. 129/2010 Z.z., preto žalobcovi bol týmito rozhodnutiami priznaný iba nárok na zaplatenie nesplatených splátok istiny úveru v celkovom počte 27 splátok, ktorých splatnosť nastala pred termínom vyhlásenia rozsudku súdu I. inštancie dňa 08.06.2020.

7. Je nesporné, že žalobca sa predmetnou žalobou domáha zaplatenia nesplatených splátok istiny úveru splatných od 01.01.2023 do termínu konečnej splatnosti úveru využitím postupu podľa § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 Občianskeho zákonníka, keďže žalovaný si neplnil povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spočívajúce v úhrade dohodnutých splátok istiny úveru v termíne ich splatnosti po rozhodnutí súdu I. inštancie v konaní pod sp. zn. 20Csp/222/2019.

8. V zmysle uvedeného, je tak nedôvodná námietka žalovaného o prekážke právoplatne rozhodnutej veci z dôvodu absencie totožnosti predmetu sporu. Kým v konaní 20Csp/222/2019 súd rozhodoval o zaplatení nezaplatených splátok istiny úveru ku dňu vyhlásenia rozsudku zo dňa 08.06.2020; v tomto konaní sa žalobca domáha zaplatenia nesplatených splátok istiny úveru splátkami splatnými 1/2023 - 2/2026.

9. Nakoľko v predchádzajúcom konaní súd I. inštancie neskúmal, či žalobca pred poskytnutím predmetného úveru splnil podmienky odbornej starostlivosti, predpokladané ust. § 7 zákona č. 129/2010 Z.z., súd I. inštancie v tomto konaní preveril či si žalobca uvedené povinnosti splnil.

10. V zmysle rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C679/2018 sa články 8 a 23 Smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex officio existenciu porušenia povinností stanovených v čl. 8 tejto Smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného čl. 23. Články 8 a 23 Smernice sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinností veriteľa, posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojennej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne.

11. Z predloženej žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru nesporne vyplýva, že žalobca pred jeho poskytnutím zisťoval údaje týkajúce sa počtu jeho vyživovaných detí s uvedením 0, rodinného stavu slobodný, s tým, že je zamestnaný, avšak bez uvedenia konkrétneho príjmu.

12. Súdu bol predložený výpis z úverového registra, podľa ktorého pred poskytnutím predmetného úveru žalovaný mal splátkové úvery spolu s revolvingovým úverom so zostatkami vo výške 22 730 a 646 EUR s celkovou výškou splátok úverov v sume 346 EUR.

13. Podľa žalobcu žalovaný dosahoval priemerný čistý príjem vo výške 1 074,42 EUR, teda za mesiac december 2017 v sume 1 049,70 EUR, január 2018 1 594,83 EUR a mesiac február 2018 vo výške 578,74 EUR.

14. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb boli vo výške 374,47 EUR, čo predstavuje súčet minima 199,48 EUR + náklady na zabezpečenie základných životných potrieb zvýšené o 20 %, teda 174,99 EUR. Výška splátky spotrebiteľského úveru v zmysle zmluvy bola 104,81 EUR a ďalšie peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa podľa výpisu z úverového registra 346 EUR.

15. Z výpisu z účtu za obdobie 12/2017 (č.l. 161) vyplýva, E. F. C. G. D. C. F. H. mu bola vyplatená suma 1 049,70 EUR; z výpisu z účtu za mesiac január 2018 mu bola vyplatená mzda vo výške 594,83 EUR, pričom žalobca ako príjem spotrebiteľa vyhodnotil aj ďalšiu sumu 1 000 I. D. G. D. H. J. I. F.. Z obsahu opatrenia Národnej banky Slovenska však vyplýva, že ako príjem môže veriteľ vyhodnotiť kreditný obrat, ktorý je preukázateľne príjmom, podľa názoru súdu I. inštancie z pracovného alebo iného obdobného pomeru. H. J. I. F. však poskytuje spotrebiteľom pôžičky nebankovým spôsobom a preto žalobca pri uvedenom kreditnom obrate nemohol mať za preukázané, že ide o príjem žalovaného, a teda nie o jeho ďalší záväzok. Taktiež z výpisu z účtu za mesiac február roku 2018 vyplýva, že od zamestnávateľa mu bola vyplatená iba mzda 578,74 EUR a zo strany žalobcu ako veriteľa opätovne nebolo overované, či ďalší kreditný obrat vo výške 1 904,75 EUR (16.02.2018) je možné reálne považovať za príjem žalovaného ako spotrebiteľa.

16. Z vyššie uvedeného dôvodu, potom súd I. inštancie pri určení výšky čistého mesačného príjmu žalovaného pred poskytnutím úveru vychádzal z kreditných obrátov označených ako mzda, teda 12/2017 vo výške 1 049,70 EUR, 1/2018 - 594,83 EUR a 2/2018 - 578,74 EUR, teda priemerný čistý mesačný príjem žalovaného bol v rozhodnom období 741,90 EUR.

17. Vykonaným dokazovaním tak bolo preukázané, že žalobca si nespĺnil povinnosti odbornej starostlivosti zmysle ust. § 7 ods. 19-21 zákona č. 129/2010 Z.z., keďže súčet položiek životného minima žalovaného 199,48 EUR so splátkami úverov podľa úverového registra vo výške 346 EUR a splátkou predmetného úveru vo výške 104,81 EUR, vrátane 20 % zvýšenia nákladov rozdielu medzi čistým mesačným príjmom žalovaného 741,90 EUR a jeho životným minimom v sume 108,48 EUR, v celkovej výške 758,77 EUR (199,48 EUR + 450,81 EUR + 108,48 EUR) prevyšuje hodnotu čistého mesačného príjmu 741,90 EUR.

18. Avšak pri údajoch podľa § 2 ods.1 opatrenia mal vychádzať zo sumy 433,94 EUR ako rozdielu výšky čistého mesačného príjmu žalovaného v sume 741,90 EUR, zníženej o sumu životného minima 199,48 EUR a 20 % zvýšenia nákladov vo výške 108,48 EUR a v takomto prípade je hodnota ukazovateľa schopnosti splácať úver 1,03.

19. Správne aplikoval ust. § 2 ods. 6 opatrenia, z ktorého vyplýva, že zvýšenie výšky nákladov podľa ods. 5 druhej vety sa nevykoná, ak hodnota pomeru celkovej zadlženosti spotrebiteľa, vrátane poskytovaného spotrebiteľského úveru k čistému ročnému príjmu spotrebiteľa určeného ako 12-násobok celkovej výšky čistých príjmov spotrebiteľa podľa ods. 4 nepresiahne hodnotu 1. V konkrétnom prípade však bola celková zostatková hodnota úverov poskytnutých žalovaným v sume 31 376 EUR (22 730 EUR + 646 EUR podľa úverového registra + novo poskytnutý úver 8 000 EUR) pri ročnom čistom mesačnom príjme žalovaného 8 902,80 EUR, teda celková hodnota zadlženosti žalovaného bola v podiele 3,5.

20. Na základe uvedeného je potom možné konštatovať, že žalobca pred poskytnutím úveru žalovanému si nespĺnil povinnosti odbornej starostlivosti predpokladané ust. § 7 ods. 19-21 zákona č. 129/2010 Z.z.. Pokiaľ sa za hrubé porušenie povinností podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. (viď § 11 ods. 2) považuje aj porušenie povinností podľa § 7 ods. 19-21 citovaného zákona, potom je nutné posúdiť predmetný spotrebiteľský úver nielen za bezúročný a bez poplatkov, ale súčasne žalobca nebol oprávnený predmetný úver predčasne zosplatiť.

21. V zmysle vyššie uvedeného, tak má žalobca nárok iba na zaplatenie nezaplatených splátok istiny úveru splatných od 01.01.2023 ku dňu vyhlásenia rozsudku, teda do 20.01.2024 v celkovom počte 13 splátok vo výške 79,17 EUR, teda v sume 1 029,21 EUR.

22. Žalobca si ďalej uplatnil nárok na zaplatenie úroku z omeškania určeného podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. vo výške 8,75 % ročne od 19.05.2023 do zaplatenia.

23. S poukazom na dohodnutý dátum splatnosti splátok úveru vždy k 20. dňu kalendárneho mesiaca boli tak k 19.05.2023 splatné splátky istiny úveru za obdobie období 1-4/2023 vo výške 79,17 EUR mesačne, teda v sume 316,68 EUR, preto súd vyhovel žalobe o zaplatenie 1 029,21 s 8,75 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 316,68 EUR od 19.05.2023 do zaplatenia a zo splátok istiny úveru splatných od 20.05.2023 do 20.01.2024 vždy odo dňa nasledujúceho po dohodnutej dobe ich splatnosti a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

24. V danom prípade však nevyhovel návrhu žalovaného, aby mu bolo umožnené priznanú pohľadávku žalobcovi splácať určenými mesačnými splátkami uvedenými v ospravedlnení neúčasti na pojednávanie z dôvodu neuvedenia žiadnych relevantných dôvodov. Súdu I. inštancie vo svojom návrhu neuviedol, aké sú jeho súčasné majetkové a zárobokové pomery, spolu s pravidelnými mesačnými výdavkami za účelom posúdenia dôvodnosti ním predloženého návrhu. Súdu I. inštancie totižto nepredložil listiny preukazujúce jeho schopnosti splácať priznanú pohľadávku banky mesačnými splátkami vo výške 83,33 EUR, pokiaľ od augusta roku 2020 nie je v jeho schopnostiach v prospech veriteľa poukazovať splátky istiny úveru vo výške 79,17 EUR, teda v sume nižšej, ako sú ním navrhované splátky.

25. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 2 CSP a žalovanému, ktorý bol úspešný 66 % z hodnoty sporu (rozdiel uplatnenej sumy 3 008,46 EUR a priznanej sume 1 029,21 EUR) a neúspešný v 34 % z hodnoty sporu (vo výške 1 029,21 EUR) bol priznaný nárok na pomernú časť náhrady trov konania v percentuálnom rozdieli úspechu a neúspechu v spore, teda v rozsahu 32 %. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP v lehote do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

26. Proti tomuto rozsudku v jeho vyhovujúcej časti podal žalovaný včas odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP.

27. S poukazom na ustanovenie § 132 a § 216 ods. 1 CSP je podľa odvolateľa žaloba nedôvodná v celom rozsahu aj z dôvodu, že žalobca si uplatnil nárok na základe zosplatnenej pohľadávky, ale keďže bolo preukázané, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je neplatné, žaloba je nedôvodná v celom rozsahu. Sporové konanie je ovládané prejednacou zásadou, ktorá je založená na tom, že tvrdiť skutočnosti a navrhovať dôkazy na ich preukázanie je zásadne vecou strán sporu. Povinnosť strany sporu preukázať vlastné tvrdenia, z ktorých odvodzuje svoje právo, nemôže byť prenášaná na protistranu, pretože by to bolo v rozpore so základnými princípmi kontradiktórneho procesu, ako aj s princípom zodpovednosti za unesenie dôkazného bremena a princípom formálnej pravdy uplatňovanej v sporovom konaní.

28. Žalobca v konaní uplatnil svoju pohľadávku vyplývajúcu mu z uzatvorenej zmluvy o úvere, ktorú pohľadávku uplatnil v celosti, zosplatnenú. Z dôvodu neurčitosti právnych úkonov podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka treba podľa žalovaného vysloviť neplatnosť výzvy a okamžitého zosplatnenia a teda je nutné konštatovať, že žalobca nepreukázal vznik nároku tak, ako ho uplatnil v žalobe. S poukazom na uvedenú neplatnosť úkonov je nutné zamietnuť žalobný návrh ako celok, keď nie je možné priznať žalobcovi plnenie z jednotlivých, už splatných a nepremlčaných splátok a to s poukazom na vymedzenie žaloby v zmysle § 132 ods. 1 CSP, ktorou žalobou žalobca uplatnil svoj nárok ako zosplatnený v celosti. Súd by nemohol postupovať spôsobom priznania splatných a nepremlčaných splátok, keď by uplatnením predmetného postupu konal v rozpore s Civilným sporovým poriadkom. Súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu (§ 216 CSP), keď aj zmena prípadných skutkových tvrdení zo strany žalobcu by predstavovala zmenu žaloby, ktorá je v spotrebiteľských sporoch neprípustná, ak je žalovaným spotrebiteľ (§ 294 CSP). Keďže žalobca uplatnený nárok skutkovo vymedzil ako plnenie z predčasne zosplatneného úveru, nárok nemožno posudzovať ako plnenie jednotlivých nezosplatnených mesačných splátok, nakoľko by išlo o odlišný (vyplývajúci z iných skutkových tvrdení) nárok.

29. Na základe uvedených skutočností žalovaný v rámci svojho odvolacieho návrhu navrhuje, aby súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu.

30. Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že tvrdenie žalovaného o tom, že žalobca nemá nárok na žiadnu sumu a že bolo nutné zamietnuť žalobný nárok ako celok je nesprávne, keďže žalobca si súdom priznané splátky riadne uplatnil žalobou a ku dňu rozhodovania súdu prvej inštancie boli už splatné a žalovaným nesporne neuhradené. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach vo veciach sp. zn. 11Co/368/2019, Krajského súdu v Bratislave vo veci 4Co/75/2019, Krajského súdu Košice vo veci 9Co/359/2019, Krajského súdu v Prešove vo veciach 17CoCsp/23/2020 a 14CoCsp/2/2021, ako aj na ďalšie obdobné rozhodnutia odvolacích súdov s tým, že podľa žalobcu aj za situácie, že v danom prípade nedošlo k účinnému zosplateniu úveru nie je možné dôjsť k opačnému záveru ako tomu, že zmluvné strany si dohodli plnenie v splátkach, a teda postupné čiastkové plnenie, vopred rozvrhnuté do čiastkových úsekov, ktoré až ako spoločný celok tvoria dlh. Splatnosť týchto úsekov je daná samostatne, teda každý diel má určenú svoju konkrétnu splatnosť. Nakoľko každá zo splátok má svoju samostatnú splatnosť v danom prípade bolo potrebné skúmať, ktoré splátky sa stali splatnými ku dňu vyhlásenia rozsudku, a teda na ktoré čiastkové plnenia (splátky) vznikol žalobcovi ku dňu rozhodnutia súdu nárok.

31. Žalovaný vo svojom vyjadrení k replike žalobcu opätovne poukázal na neprípustnosť zmeny žaloby s poukazom na ustanovenie § 294 CSP v spotrebiteľských veciach s tým, že súd je viazaný rozhodujúcimi skutočnosťami uvedenými v žalobnom návrhu podľa § 132 ods. 1 CSP a teda aj tým, na základe akého právneho titulu žalobca uplatnil žalobný nárok. V tomto prípade bola žaloba uplatnená na základe zosplatennej pohľadávky, pričom súd vyhodnotil zosplatenie ako neplatné. Ak konajúci súd nad rámec žalobcom uvedených rozhodujúcich skutočností priznal žalobcovi uplatnený nárok z jednotlivých mesačných splátok zročných ku dňu vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, od ktorých však žalobca neodvodzoval svoj uplatnený nárok na finančné plnenie, podľa názoru žalovaného išlo o porušenie viazanosti žalobným návrhom v zmysle § 216 ods. 1 CSP.

32. Ďalšie vyjadrenia strán sporu dané neboli.

33. V priebehu odvolacieho konania bol súdu prvej inštancie doručený návrh občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, IČO: 42 362 962, na pribratie do konania podľa § 95 ods. 1 CSP.

34. Podľa § 95 ods. 1 CSP na ochranu práv strany môže súd aj bez návrhu do konania pribrat' orgán verejnej moci, v pôsobnosti ktorého je ochrana základných ľudských práv a slobôd alebo právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, ak s tým strana, na ochranu práv ktorej má vystupovať súhlasí.

35. V § 95 Civilný sporový poriadok stanovuje podmienky, za ktorých môže súd rozhodnúť o pribratí osobitného subjektu do konania. V prípade spotrebiteľských sporov ide o 3 podmienky, ktoré musia byť za týmto účelom splnené súčasne. Teda je potrebné, aby vstupujúcim subjektom bola právnická osoba, predmetom činnosti ktorej je ochrana práv podľa osobitného predpisu, t. j. ochrana práv spotrebiteľa. Táto skutočnosť vyplýva z registra občianskych združení vedená Ministerstvom vnútra SR, kde má občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov v rámci oblasti svojej činnosti uvedené, že ide o spotrebiteľské združenie. Ďalšou podmienkou je, že vstup tohto osobitného subjektu vyžaduje potreba ochrany práv strany, v uvedenom prípade nespĺňa nárok vyplývajúci zo spotrebiteľského vzťahu, teda ide o spotrebiteľský spor, v ktorom je aj samotným civilným sporovým poriadkom chránená slabšia strana – spotrebiteľ. Tento je už v konaní zastúpený právnym zástupcom, advokátom, ktorý podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne háji jeho práva a nie je potrebný vstup občianskeho združenia do konania na jeho strane na ochranu týchto práv. S poukazom na uvedené preto odvolací súd ani nezisťoval súhlas žalovaného, na ktorého strane má tento osobitný subjekt vstúpiť, keďže nebola splnená druhá podmienka pre vstup a to potreba ochrany práv žalovaného – spotrebiteľa, ktorá je už zabezpečená jeho právnym zástupcom.

36. V danom prípade teda nedošlo k naplneniu všetkých podmienok ustanovených Civilným sporovým poriadkom za účelom pripustenia vstupu osobitného subjektu do konania a preto za týchto uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej

časti tohto uznesenia a občianske združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľa ako osobitný subjekt na strane žalovaného do konania nepribral.

37. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov uvedených v § 379 a § 380 Civilného sporového poriadku bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku I. a súvisiacom výroku III. o trovách konania podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil z nasledovných dôvodov.

38. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie o čiastočnom vyhovení i zamietnutí žaloby žalovanému zdôvodnil tým, že žalobca pred poskytnutím úveru žalovanému nesplnil povinnosť odbornej starostlivosti upravenú ustanovením § 7 ods. 19 – 21 zákona č. 129/2010 Z.z., preto bolo nutné predmetný spotrebiteľský úver považovať za bezúročný a bez poplatkov a súčasne žalobca nebol oprávnený predmetný úver predčasne zosplatiť podľa súdu prvej inštancie a tak mal žalobca nárok iba na zaplatenie nezaplatených splátok istiny úveru splatných od 01.01.2020 ku dňu vyhlásenia rozsudku, teda do 20.01.2024 v celkovom počte 13. splátok vo výške 79,17 Eur, teda v sume 1 029,21 Eur.

39. Žalovaný namietal porušenie práv na spravodlivý proces z dôvodu, že súd prvej inštancie sa nevyjadril k argumentácii žalobcu, ktorý si skutkovo svoj návrh uplatnil ako nárok z predčasne zosplateného úveru.

40. Žalovaný v priebehu konania nárok spochybňoval a v podanom odpore proti platobnému rozkazu svoju procesnú obranu zakladal na tvrdení, že žalobca nie je oprávnený opätovne vyhlásovať mimoriadnu splatnosť úveru, keďže toto vyhlásenie splatnosti bolo vyhlásené za neplatné. Žalobca svoj uplatnený nárok skutkovo vymedzil ako plnenie predčasne zosplateného úveru, pričom zmena žaloby sa v spotrebiteľských sporoch nepripúšťa, ak žalovaným je spotrebiteľ (§ 294 CSP). Zmena žaloby (ktorou je aj zmena podstatných skutkových okolností) nebola navyše zo strany žalobcu ani v tomto konaní navrhovaná s tým, že súd prvej inštancie nijako v odôvodnení nevysvetlil, prečo po skutkovej stránke uplatnený nárok žalobcu posudzoval ako plnenie jednotlivých nezosplatených splatných mesačných splátok a ani nijako nevysvetlil, že čiastočne priznal žalobcovi odlišný nárok a to vyplývajúci z iných skutkových tvrdení, ktorý nebol zo strany žalobcu uplatnený.

41. Súd prvej inštancie sa nijako nezaoberal, či v prípade, ak si žalobca uplatnil nárok predčasne zosplateného úveru, môže mu tento nárok priznať aj z iného skutkového základu a čiastočne mu nárok aj priznať ako plnenie nezosplatených splatných splátok. Úvaha súdu prvej inštancie úplne absentuje v tom smere, či nedošlo k prekročeniu žalobcom vymedzeného petitu, pretože mu priznal plnenie z iného skutkového základu, než aký bol vymedzený v žalobnom návrhu a teda, či tým neporušil zásadu ne ultra petitem. Aj keď sa žalobca domáha priznania plnenia z rovnakej zmluvy po skutkovej stránke tvrdil, že došlo k zosplateniu poskytnutého úveru a v uvedenom smere produkoval k svojim tvrdeniam aj dôkazy. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na závery prijaté v uznesení NS SR sp. zn. 4Cdo/85/2021 z 12.02.2024. V odôvodnení písomného vyhotovenia rozsudku súd prvej inštancie neuviedol, prečo možno priznať nárok žalobcovi aj na základe iných skutkových okolností, hoci mu to výslovne ukladá § 220 ods. 2 CSP, ktorý upravuje obsahové náležitosti súdneho rozhodnutia.

42. Rozsudok, z ktorého nemožno zistiť akými úvahami sa súd riadil pri posudzovaní podstatných skutkových tvrdení súvisiacich s predmetom súdnej porušuje právo na spravodlivý proces. Aj odôvodnenie rozsudku je procesným právom strany sporu, lebo len dostatočné a presvedčivé odôvodnenie mu môže dostatočne skutkovo a právne odôvodniť prípadný podaný opravný prostriedok. Tento nedostatok odvolací súd nemôže nahrádzať. Postup, v rámci ktorého by odvolací súd nahrádzal chýbajúce vysvetlenie by znamenal nezabezpečenie riadneho prístupu k spravodlivému procesu po podaní odvolania. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia v rozpore s citovaným ustanovením § 220 ods. 2 CSP znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva náležite sa brániť proti argumentácii súdu v odvolacom konaní v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď žalovaný nemohol zaujať žiadnu obranu nepoznajúc úvahy súdu prvej inštancie, ktorý sa síce stotožnil s jeho argumentáciou o tom, že nedošlo k zosplateniu pohľadávky žalobcu, ale priznal žalobcovi mu nárok na zaplatenie splatných splátok, aj keď na základe týchto skutočností si žalobca svoj nárok v konaní neuplatnil. Proti takejto úvaha súdu prvej inštancie žalovaný nemohol

zaujať žiadna obranu nevediac o tejto úvahe súdu o ktorej sa dozvedel až z odôvodnenia po vyhlásení rozhodnutia.

43. Preto odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

44. Povinnosťou súdu prvej inštancie po vrátení veci je vec znova prejednať a v novom rozhodnutí sa riadne vysporiadať najmä s tým, na základe akých okolností si žalobca uplatnil svoj nárok a či je prípustné mu priznať tento nárok v prípade, ak má súd prvej inštancie za to, že nedošlo k platnému zosplatneniu úveru aj na základe iných skutkových okolností, z ktorých si žalobca svoj nárok neuplatnil, aj keď tieto vyplývajú z rovnakého zmluvného vzťahu so žalovaným. Súd prvej inštancie zároveň v tomto smere náležite zdôvodní tak, aby toto bolo v súlade s ustanovením § 120 ods. 2 CSP.

45. Súd prvej inštancie je viazaný tak názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

46. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov členov senátu krajského súdu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).